מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות שורש משותף במילים מאותה משפחה
- להבין איך השורש קובע את המשמעות הבסיסית של המילה
- לבנות מילים חדשות משורש נתון

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – זיהוי שורש

1. א – כ-ת-ב
2. א – ל-מ-ד
3. א – ש-מ-ר
4. א – מדבר
5. א – מגדלת
6. א – שלוש

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – השורש נותן את המשמעות הבסיסית המשותפת
2. לא נכון – לפעמים יש אותיות נוספות בין אותיות השורש או לפניהן ואחריהן
3. נכון – לשתיהן אותו שורש כ-ת-ב
4. לא נכון – השורש עוזר להבין את המשמעות הבסיסית של מילים חדשות
5. נכון – למשל לומד (פועל) ותלמיד (שם עצם) מהשורש ל-מ-ד

חלק ג' – השלמת מילים

1. כתובת
2. לומד
3. שמר
4. כתב
5. מדבר
6. למד

חלק ד' – התאמת מילים לשורש

- 1 – ג (כ-ת-ב)
- 2 – ד (ל-מ-ד)
- 3 – ב (ש-מ-ר)
- 4 – ה (ד-ב-ר)
- 5 – א (ג-ד-ל)

חלק ה' – כתיבה ויישום

1. קבלו כל שלוש מילים נכונות מאותו שורש, גם אם לא כל הצורות קיימות בפועל
2. תשובה חופשית: שהשורש עוזר להבין משמעות ולדעת לכתוב נכון

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורש הוא שלוש אותיות המשותפות למשפחת מילים ונותנות משמעות בסיסית
- כל שתי מילים נכונות מהשורש כ-ת-ב, כמו כתב וכתיבה
- כי זה עוזר להבין את המשמעות ולדעת לכתוב את המילה נכון

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בכתיבת השורש כ-ת-ב על הלוח ולבקש מהתלמידים להוסיף מילים נוספות
- כדאי להשתמש בצבעים כדי לסמן את אותיות השורש בתוך המילים
- בחלק הפתוח מומלץ לעבוד בזוגות ולשתף דוגמאות מול הכיתה

דף תרגול: שורש ומשפחת מילים

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

לרוב המילים בעברית יש שורש, בדרך כלל שלוש אותיות שחוזרות במילים מאותה משפחה ויש להן משמעות משותפת. כשמכירים את השורש קל יותר להבין מילים חדשות ולכתוב אותן נכון.

1 חלק א' – זיהוי שורש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו השורש המשותף למילים כתב, מכתב, כתיבה, כתובת?

א) כ-ת-ב ב) מ-כ-ת ג) כ-ת-ו ד) ת-ב-ה

2. מהו השורש של המילים: לומד, תלמיד, למד, לימוד?

א) ל-מ-ד ב) ת-ל-מ ג) מ-ד-ה ד) ל-מ-ת

3. מהו השורש של המילים: שומר, משמר, שמירה, שמר?

א) ש-מ-ר ב) מ-ש-ר ג) ש-ר-ה ד) ש-מ-ה

4. איזו מילה שייכת למשפחת השורש ד-ב-ר?

א) מדבר ב) כתב ג) למד ד) שמר

5. איזו מילה שייכת למשפחת השורש ג-ד-ל?

א) מגדלת ב) כתובת ג) תלמיד ד) שמירה

6. כמה אותיות יש בדרך כלל בשורש בעברית?

א) שלוש ב) שתיים ג) ארבע ד) חמש

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לכל המילים מאותו שורש יש משמעות קשורה	☐	☐
2	השורש תמיד מופיע באותו סדר בדיוק בכל המילים במשפחה	☐	☐
3	המילים כתב וכתיבה שייכות לאותה משפחת מילים	☐	☐
4	אי אפשר לדעת מהשורש את המשמעות של מילה חדשה	☐	☐
5	מילים משם עצם ומילים משם פועל יכולות לחלוק אותו שורש	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה _____ נבנתה מהשורש כ-ת-ב ומשמעותה מקום שאליו שולחים מכתב

2. המילה _____ נבנתה מהשורש ל-מ-ד ומתארת תלמיד שלומד

3. המילה שמירה נבנתה מהשורש _____

4. המילה מכתב נבנתה מהשורש _____

5. המילה _____ נבנתה מהשורש ד-ב-ר ומתארת מקום שומם וחסר מים

6. המילה תלמיד נבנתה מהשורש _____

4 חלק ד' – התאמת מילים לשורש

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כתב	___	**א.** ג-ד-ל
2. תלמיד	___	**ב.** ש-מ-ר
3. שומר	___	**ג.** כ-ת-ב
4. מדבר	___	**ד.** ל-מ-ד
5. מגדלת	___	**ה.** ד-ב-ר

5 חלק ה' – כתיבה ויישום

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שורש מהדף (כ-ת-ב, ל-מ-ד, ש-מ-ר, ד-ב-ר או ג-ד-ל) וכתבו שלוש מילים נוספות מאותה משפחה, אם אפשר

2. הסבירו במילים שלכם למה כדאי להכיר שורשים כשלומדים לכתוב מילים חדשות

כרטיס יציאה

מהו שורש?

כתבו שתי מילים מהשורש כ-ת-ב

למה כדאי להכיר את השורש של מילה חדשה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀